

ЗМІСТ

Засідання п'ятдесят третє, вечірнє (Четвер, 6 червня 2019 року)

Розгляд проекту Виборчого кодексу України ...2

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ П'ЯТДЕСЯТ ТРЕТЄ

*Сесійний зал Верховної Ради України
6 червня 2019 року, 16 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу всіх заходити до залу, приготуватися до реєстрації.

Отже, готові, так? Колеги, прошу провести реєстрацію. Прошу зареєструватися.

Зареєстровано 324 народних депутати. Вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

І я нагадаю, що зранку ми розпочали розгляд проекту Виборчого кодексу України ([№ 3112-1](#)) про відкриті списки. Зараз я надаю слово голові підкомітету Черненку Олександр Миколайовичу, він визначить логіку і філософію розгляду поправок до кодексу.

Будь ласка, пане Олександрє.

ЧЕРНЕНКО О.М., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Дякую. Ще раз доброго дня, шановні колеги! Власне, повторюю те, про що сказав до перерви: оскільки комітет не прийняв рішення щодо жодної з поправок, кожену поправку, яка запропонована депутатами робочої групи, ми будемо ставити на голосування. Я намагатимуся коротко, двома словами передати суть цих поправок. Якщо автори захочуть ще щось сказати, вони зможуть це зробити, якщо ж у них не буде бажання виступати, ми просто поставимо ці поправки на голосування.

Поправка 1 депутата Власенка стосується преамбули. Коротко, про те, що він пропонує. Оскільки проект писався ще тоді, коли у нас не було такого поняття як вибори старост, депутат Власенко пропонує в преамбулу, де міститься перелік виборів, які регулює кодекс: до

виборів народних депутатів, Президента України, депутатів місцевих рад додати вибори старост. І, власне, розшифрувати поняття «органи і виборні особи місцевого самоврядування», вказавши, що це депутати обласних, районних, сільських, селищних рад та старости. Робоча група рекомендувала цю поправку врахувати.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую. Пане Олександр, хочу ще раз звернути увагу колег народних депутатів України, які зараз розпочинають працювати над таблицею поправок до Виборчого кодексу, на ту логіку, яку пропонує для розгляду доповідач Олександр Черненко.

Отже, у нас є таблиця, яку розглянув, як це й повинно бути, профільний комітет. Наскільки я розумію, пан Черненко як доповідач зараз буде ставити на голосування ще і ті поправки, які робоча група рекомендувала. Правильно?

ЧЕРНЕНКО О.М. Ми ставимо на голосування всі поправки, я лише усно поясню. Це інформація до відома депутатів...

ГОЛОВУЮЧА. Отже, ми, я як головуюча і мої колеги, пан Андрій Парубій і пані Оксана Сироїд, будемо ставити на голосування ті поправки, які були відхилені комітетом, але на яких наполягають автори. Але...

Будь ласка, ще раз чітко сформулюйте порядок нашої роботи. Прошу.

ЧЕРНЕНКО О.М. Я ще раз формулюю. Оскільки комітет не прийняв рішення, він фактично відхилив всі поправки, вніс їх на розгляд залу. Ми будемо ставити на голосування всі поправки, всі, без винятку. Отак.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміло. Колеги, отже, ще раз я підсумовую. Знавці таблиці до проекту Виборчого кодексу і експерти в цьому питанні наголосили на наступному. У зв'язку з тим, що над цим Виборчим кодексом, і ви це знаєте, ми працюємо вже майже 3 роки,

за цей час відбулися певні зміни в українському законодавстві, тому ми будемо ставити на голосування кожну поправку. Але доповідач, пан Черненко, буде озвучувати позицію комітету і робочої групи, щоб зал брав це до відома. І потім, підсумовуючи наше фінальне голосування, робоча група знову збереться, врахує, які з поправок були підтримані, і внесе на голосування той варіант, який буде прийнятий залом як ідеальний для переходу до відкритих виборчих списків з гендерною квотою. Ми починаємо нашу роботу.

Поправка 1 народного депутата Власенка. Робоча група рекомендує її підтримати. Прошу визначатися.

«За» – 27.

Поправку відхилено.

Пане Олександрє, називайте тоді: поправка 2 і по черзі, і позиція групи. Прошу.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 2 Дерев'янка. Група рекомендує врахувати її, тому що вона узгоджує законодавство щодо запобігання корупції. Тобто вона пропонує по всьому тексту проекту слова «Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» замінити словами «Закон України «Про запобігання корупції», бо це більш актуальний закон.

Врахована, так.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Група просить врахувати цю поправку. Колеги, прошу визначатися.

Олександрє, і просять рухатися швидше, просто говорити: так чи ні, щоб ми 4 тисячі поправок встигли розглянути.

«За» – 30.

Поправку відхилено.

ЧЕРНЕНКО О.М. Якщо автори поправок захочуть щось сказати, то їм треба...

ГОЛОВУЮЧА. Пане Олександрє, ми знаємо Регламент, якщо захочуть, то скажуть. Будь ласка, кажіть: поправка 3, так чи ні?

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 3 – рекомендується врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

Так ідеально: ви говорите рекомендуємо – ми визначаємося.
Якщо треба, нехай беруть слово, немає питань.

«За» – 33.

Поправку відхилено.

Будь ласка, далі.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 4, робоча група рекомендує відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

Працювали комітет і робоча група.

«За» – 25.

Поправку відхилено.

Рухаємося далі, Олександрє.

ЧЕРНЕНКО О.М. Я хочу пану Кишкарю пояснити. Павле, поправки і для робочої групи, і для комітету одні й ті ж самі. Просто... Я озвучую, так чи ні.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги! Відповідно до Регламенту у нас є ключове рішення – це рішення комітету. Але ви знаєте, що не можна тут писати «рішення групи». Враховуючи довгу роботу над цим кодексом, була створена відповідна робоча група, яку очолив пан Черненко, він є доповідачем законопроекту, і він озвучує тут позицію групи. Позиція комітету вказана в таблиці. Хто проти цього, може протестувати.

Ні. Будь ласка, з приводу процедури пан Князевич. Прошу.

КНЯЗЕВИЧ Р.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую, шановна пані головуюча. Я думаю, що важливо ще раз підтвердити ситуацію, яка зараз склалася. Вона справді неординарна. Але ця процедура дійсно передбачена Регламентом.

Річ у тім, що, дійсно, була створена робоча група, але вона складалася не з членів комітету, а з представників політичних фракцій і груп. Зі складу комітету там було представлено всього двоє чи троє народних депутатів, які були делеговані не комітетом, а відповідними фракціями, групами, в яких вони перебувають. Ця робоча група направила певне бачення, яке запропонувала підкомітету. Підкомітет, відповідно, запропонував комітету розглянути зазначений законопроект до другого читання.

І ми готові були розглядати його в порядку, визначеному законом, давати оцінку кожній з поправок, внесених суб'єктами права законодавчої ініціативи.

Разом з тим, я вам нагадаю, за дорученням Голови Верховної Ради комітет мав зібратися і скористатися нормою частини третьої статті 118, якою дозволяється комітету не оцінювати ту чи іншу поправку для того, щоб пришвидшити розгляд цього питання у сесійному залі.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за ґрунтовне роз'яснення спільної роботи комітету і робочої групи...

ЧЕРНЕНКО О.М. Йдемо далі. Поправка 5. Робоча група рекомендує її відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

Потім пан Князевич візьме слово з процедури.

Будь ласка, прошу визначатися. Просять відхилити.

«За» – 21.

Поправку відхилено.

Слово з процедури має голова профільного комітету пан Князевич. Прошу.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Я хочу, щоб це одразу було зрозуміло на початку розгляду, щоб потім ніхто не казав, що хтось не чув, не говорив і їх не попереджали.

Річ у тім, що якщо ми зараз не будемо по суті розглядати і обговорювати кожну поправку і давати їй відповідну оцінку, ми прийдемо до того моменту, коли постане необхідність голосувати

за редакцією першого читання, яка (я думаю, що тільки лінивий не озвучував свою політичну позицію) є неприйнятною для прийняття, оскільки її теоретично навіть реалізувати неможливо, я вже не кажу практично.

Ця редакція готувалася 12 років тому, вона є морально застарілою, я не буду розповідати чому. Але це означає кінець можливості реалізації виборчого законодавства як явища взагалі. Йдеться не лише про вибори народних депутатів, як хтось тут думає, йдеться про все: законодавство про вибори Президента України, про місцеві вибори (наприклад, ліквідується таке поняття як «вибори в об'єднаних територіальних громадах»), закони України «Про Державний реєстр виборців», «Про Центральну виборчу комісію», і багато іншого. Якби народні депутати знали про це, вони б, напевно, трошки інакше до цього ставилися. Я як голова комітету зобов'язаний їх попередити.

А тепер ви самі визначайте, в який спосіб...

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую, пане Князевич... Пане Князевич! Я правильно розумію, що ви як голова комітету зараз наполягаєте на тому, щоб ми йшли за традиційною процедурою і озвучували поправку? Тоді... Все. Ні, я вас почула. Все.

Шановні колеги, от дивіться, ми на даний момент розглянули п'ять поправок, усі вони не були враховані комітетом. Робоча група деякі з них враховувала, про що сказав пан Олександр, але, в принципі, сесійний зал залишив рішення комітету в силі. Тому я буду ставити на голосування не всі поправки, а лише відхилені комітетом. Якщо щодо певних поправок будуть зауваження народних депутатів... А ви є депутатом, пане Олександре, ви можете взяти слово як депутат і поставити поправку на голосування. Ми будемо так рухатися.

Все. Отже, наступна поправка... *(Шум у залі).*

Будь ласка, одну хвилину Князевичу.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Шановна Ірино Володимирівно! Річ у тім, що закон вимагає, щоб будь-яка поправка, внесена суб'єктом права законодавчої ініціативи, була обговорена і щодо неї було прийнято рішення. Якщо його не прийняв комітет, то відповідно до закону обговорення і прийняття рішення мають відбутися в сесійній залі.

Якщо ми зараз не будемо обговорювати поправки, якщо хоча б їх суть голова робочої групи не пояснить і не розкаже, яким чином вони змінюють законопроект, а просто будемо голосувати по черзі за поправки, якщо не відбудеться обговорення, це буде підставою для оскарження процедури розгляду у майбутньому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Водночас інші народні депутати, які зараз присутні в залі, вважають, що якщо немає потреби і бажання у депутатів ту чи іншу поправку обговорювати, наполягати на цьому теж немає сенсу, щоб ми рухалися... (*Шум у залі*). Ні, ми будемо голосувати за всі, я почула.

Отже, ми розглянули чотири поправки.

Поправка 5. Будь ласка.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 5 ми розглянули.

ГОЛОВУЮЧА. Добре.

Поправка 6. Прошу.

ЧЕРНЕНКО О.М. Я дуже коротко все-таки буду передавати суть поправки.

ГОЛОВУЮЧА. Добре, давайте.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 6 дублює попередню. Нею пропонується прибрати з тексту згадку про незалежних кандидатів, там, де йдеться про місцеві вибори. Це ламає саму логіку тієї системи, що закладена у проекті Виборчого кодексу. Тому робоча група пропонує відхилити поправку 6.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 15.

Поправку відхилено.

Рухаємося далі.

ЧЕРНЕНКО О.М. У поправці 7 йдеться про уповноважених представників кандидатів, які самовисунулися. Автор пропонує прибрати це поняття. Оскільки це суперечить логіці проекту, пропонуємо відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 15.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 7, так?

Поправка 8. Пане Олександрє, будь ласка.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 8. Ну, ті ж автори і ті ж мотиви. Вони пропонують прибрати довірених осіб списку кандидатів, які самовисунулися. Пропозиція – відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, прошу визначатися.

«За» – 14.

Поправку відхилено.

Це була поправка 8, щоб я не заплуталася.

Слово з процедури вимагає народний депутат Чумак. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЧУМАК В.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 214, м. Київ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Політична партія «Громадянський рух «Хвиля», виборчий округ № 214, місто Київ. Шановні колеги! Я був одним із тих авторів, який ще у далекому 2014 році, а саме в листопаді, першим зареєстрував законопроект про вибори народних депутатів України за відкритими партійними списками з регіональними преференціями ([№ 1068-2](#)), який був успішно провалений парламентом 19 жовтня 2017 року.

У мене є пропозиція щодо цього законопроекту. Ми можемо, звичайно, розглядати поправки нескінченно довго, але я пропоную піти іншим шляхом: прийняти проект Виборчого кодексу в редакції комітету, що абсолютно відповідає нормам Регламенту, і дати змогу наступній Верховній Раді дошліфувати його. Ми зробимо величезну роботу, ми змінимо виборчу систему, проведемо важливу політичну

реформу. І водночас залишимо парламенту час для того, щоб опрацювати...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо за пропозицію.

Я бачу... Ні, друзі, у нас немає... З процедури я буду надавати слово хоча б через одну поправку, бо ми зараз зайдемо в блуд, розумієте. Друзі, ми вже зайшли... Не вийдемо? Вийдемо-вийдемо, давайте, рухаємося далі.

Поправка 9. Будь ласка.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 9 з тих самих мотивів, що й попередню, пропонується відхилити, оскільки вона виключає з місцевих виборів списки незалежних кандидатів, а логіка кодексу – залишити їх. Тому поправку 9 робоча група пропонує відхилити, а ви вже вирішуйте.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися. Пане Чумак, вас просто не було в залі. Тут якраз обговорювалося, що ми маємо розглядати кожну поправку для того, щоб виконати норми Регламенту.

«За» – 11.

Поправку відхилено.

Будь ласка, з процедури питання, пані Олена Бойко. Будь ласка, пані Олено.

БОЙКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Дозвольте підтримати наших колег з профільного комітету, зокрема і пана Князевича, стосовно процедурних питань.

Річ у тім, що ми, і я як член, активний член робочої групи, дійсно майже рік працювали над кожною поправкою. На жаль, комітет не розглядав і не обговорював кожну з них. Тому дуже важливо, щоб ми тут, у залі обговорили кожну позицію, оскільки рішення комітетом не було прийнято. Це написано навпроти кожної з поправок, які ми зараз обговорюємо.

Крім того, хочу запитати: чи можемо ми як члени робочої групи, які активно працювали, брати слово щодо тих поправок, які є ключовими і принциповими, для того щоб все-таки відпрацювати цей законопроект до другого читання? Оскільки якщо ми будемо провалювати, як зараз, кожну поправку, зокрема й ті, що були підтримані робочою групою, ми дійсно вийдемо на текст першого читання, що буде неприйнятним і в жодному разі не зможе бути проголосований, тому що він буде архаїчним. Тобто питання в тому, чи можемо ми як члени робочої групи, але не автори поправок, там, де рішення комітетом не прийнято, брати участь в обговоренні?

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Можете брати участь в обговоренні як народні депутати, але ми бачимо, що сесійна зала не дає зараз змоги приймати певні поправки. Моє бачення як головної: ми йдемо за Регламентом, обговорюємо кожну поправку, приймаємо рішення. Але перед фінальним голосуванням, так само, як це було під час розгляду закону про мову, робоча група прийме відповідне рішення, і ми повернемося до голосування щодо деяких поправок, які ми розглянемо і вдосконаliamo.

Будь ласка, поправка 10.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 10 з тих самих мотивів, що і попередні, пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 9.

Поправку відхилено.

Рухаємося далі.

Будь ласка, поправка 11.

ЧЕРНЕНКО О.М. Колеги, якщо будуть серйозні поправки, які робоча група відхилила, я спробую пояснити, чому ми на них наполягаємо.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 11, так?

ЧЕРНЕНКО О.М. Ні. Це взагалі, на майбутнє. Поправкою 11 також пропонується прибрати списки незалежних кандидатів, тому залишаємо в попередній редакції. Робоча група пропонує відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 11.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 12.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 12 робоча група також пропонує відхилити, бо вона стосується того, про що я говорив раніше.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 7.

Поправку відхилено.

Прошу рухатися далі.

ЧЕРНЕНКО О.М. А от поправку 13 і подібні до неї, 14-у та інші, робоча група пропонує підтримати. Чому? Тому що в проекті Виборчого кодексу згадується лише про паспорт громадянина України, а ми знаємо, що сьогодні багато громадян вже не мають паспорта, а мають *ID*-картку.

Редакція першого читання не враховує цей момент, тому поправкою пропонується через кому додати слова «*ID*-картка». Є кілька таких поправок. Пропонується врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Слово голові комітету пану Князевичу.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую, Ірино Володимирівно.

По суті я погоджуюся з тим, що цю поправку обов'язково треба підтримати, але по формі, редакційно, її треба виписати трішечки інакше. Річ у тім, що *ID*-картка – це теж паспорт, паспорт громадянина України. Просто зараз вже є два види паспорта: паспорт у вигляді книжечки і паспорт у вигляді *ID*-картки.

Я просто прошу, щоб головуючий, коли буде техніко-юридичне доопрацювання, взяв те формулювання, яке використовує Центральна

виборча комісія у своїх постановах і під час виборів Президента України, і під час виборів народних депутатів України, де вона чітко розмежовує поняття, вказуючи: «паспорт двох видів». Тому що, якщо прочитати текст поправки, яку врахувала робоча група, виглядає так, ніби є паспорт громадянина України, а є *ID*-картка. Ні, немає. Є паспорт громадянина України у вигляді книжечки і паспорт громадянина України у вигляді *ID*-картки.

А в питаннях, які стосуються місця проживання та багатьох інших речей, крім поняття «*ID*-картка» треба вказувати: довідка, що додається до *ID*-картки, в якій фіксується відповідна інформація. Це теж обов'язково має пройти червоною ниткою через весь кодекс.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Це були три ідентичні поправки. Я зараз буду по черзі ставити їх на голосування, а потім дам вам слово, обов'язково.

Колеги, отже, прошу визначатися. І для стенограми я зазначаю, що під час фінального голосування ми обов'язково врахуємо *ID*-картку як документ, по якому можна голосувати.

Поправка 13. Прошу визначатися. Комітет і робоча група просять підтримати.

«За» – 33.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 14. Те ж саме. Будь ласка, прошу визначатися.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 14... Ні-ні-ні, я зараз поясню.

ГОЛОВУЮЧА. Стоп! Пане Олександр, ви сказали, що ви роз'яснили ці поправки.

ЧЕРНЕНКО О.М. Це інша поправка. Там...

ГОЛОВУЮЧА. Дайте, будь ласка, слово автору.

«За» – 21.

Поправку відхилено.

Надаю слово автору поправки. Будь ласка, пані Острікова. Ми її вже проголосували, але даємо вам слово для роз'яснення.

ОСТРІКОВА Т.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги, доброго дня! Поправкою, яку щойно проголосували, пропонувалося слова «правоохоронні органи» замінити словами «органи правопорядку», що з суто теоретичної точки зору є більш правильно. Адже, якщо у нас у країні будуть органи правопорядку, це означатиме, що і всі охоронювані законом права та інтереси наших громадян будуть захищені.

Але я хотіла б зараз виступити з мотивів розгляду по процедурі. Ми отримали чотири отаких от величезних талмуди з поправками, і навпроти кожної поправки стоїть: «Рішення не прийнято». Що це за робота комітету, що це за робота робочої групи, якщо щодо жодної з поправок рішення не прийнято? *(Оплески)*. Якби мій податковий комітет вніс на розгляд проект Податкового кодексу чи проект бюджету з неприйнятими рішеннями, ми б з вами не мали жодного бюджету країни! Що це за робота комітету така, в чому вона полягала? Ви півтора року розглядали його – біля кожної поправки стоїть «Рішення не прийнято»!

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

ЧЕРНЕНКО О.М. Я скажу так, робоча група – абсолютно не регламентний, робочий орган – розглянула кожну поправку і висловила своє бачення, яке я озвучую. Тому що, на жаль, у робочу групу хоч і записалися представники всіх фракцій, ходило дві-три людини. Відповідно, вони дали виключно свої рекомендації.

Коли ми внесли його на розгляд комітету, то... Якби ми на засіданнях комітету обговорювали кожну поправку, то, очевидно, розглядали б проект дуже довго. Саме тому було прийнято таке рішення. Руслан Князевич посилався на статтю Регламенту, яка передбачає таку процедуру.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, прошу рухатися далі. Ні, такого у нас немає.

Поправка 15. Будь ласка.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 15. Робоча група рекомендує її врахувати, тому що вона теж узгоджує проект кодексу з чинним законодавством.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 38.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 16.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 16 пропонується по всьому тексту законопроекту зі словосполучення «державний сертифікат» вилучити слово «державний».

Ми не зрозуміли логіку автора поправки, тому робоча група рекомендує її відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 17.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 17.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 17 редакційна. Робоча група пропонує її врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 30.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 18.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 18 розширюється поняття «селищні старости». Нею пропонується вживати просто слово «старости». Рекомендується врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 36.

Поправку відхилено.

Друзі, фракція «Самопоміч» закликає президію грубо порушити Регламент, щоб ми працювали до вичерпання порядку денного. Але маю нагадати фракції «Самопоміч», що питання про продовження пленарного засідання треба було ставити на голосування до 2 години. Я не можу на це піти, пане Пастух. Зала підтримала б, але це буде порушенням Регламенту.

Тому, будь ласка, поправка 19.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 19 пропонується нова редакція частини другої статті 1. Робоча група вважає, що вона по суті, і пропонує її врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 35.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 20. Будь ласка.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 20. Депутат Власенко пропонує виключити частину другу статті 2, бо, на його думку, вона дублює преамбулу. Ми хотіли рекомендувати її до прийняття, але оскільки поправку Власенка, якою вносилися зміни до преамбули, було відхилено, то я навіть не знаю... Їх треба в комплексі або обидві приймати, або обидві відхиляти. Тому треба визначатися.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 36.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 21.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 21 пропонується доповнити частину другу статті 2 словами «та сільських, селищних старост». Але ми це вже зробили в усьому тексті законопроекту попередніми поправками. Тому пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 29.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 22.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 22, на думку робочої групи, теж доволі складна і непотрібна, тому що руйнує логіку Виборчого кодексу. Пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 26.

Поправку відхилено.

Прошу рухатися далі.

Поправка 22.

ЧЕРНЕНКО О.М. Пропонується... Ні, поправку 22 ми щойно проголосували.

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую, поправка 23. Я обмовилася.

ЧЕРНЕНКО О.М. У поправці 23 теж йдеться про ті речі, за які ми вже проголосували. Пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 17.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 24. Будь ласка.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 24. Ну, у ній пропонується додати «після пункту е) частини першої статті 3 пункт є) такого змісту: «додаткові вибори депутатів сільських, селищних рад від територіальної громади, що приєдналася до об'єднаної територіальної громади, в порядку, визначеному Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад». Ця поправка відсилає нас до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», яким передбачені так звані додаткові вибори. Але робоча група не підтримала цю поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 8.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 25. Але, будь ласка, слово пані Бойко.

БОЙКО О.П. Шановні колеги! Є низка поправок, які є дуже принциповими. Наприклад 18-а, яку ми розглянули, 21-а, 24-а – ті, які є дуже важливими для добровільного об'єднання територіальних громад. Якщо ми не включимо до тексту Виборчого кодексу норми про можливість проведення виборів старост, проведення додаткових виборів, які є на сьогодні відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»... Ми обмежуємо реформу децентралізації, ми не можемо цього допустити.

Тому дуже прошу там, де йдеться про технічні правки: залишити просто слово «староста» або доповнити текст словами «додаткові вибори»... Прошу їх підтримувати, інакше такий Виборчий кодекс буде архаїзмом і не буде дієвим, зокрема в процесі децентралізації.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Прошу визначатися щодо поправки 28.

ЧЕРНЕНКО О.М. Це поправка 24.

ГОЛОВУЮЧА. Друзі, це вже поправка 25.

«За» – 32.

Поправку відхилено.

Це була поправка 25.

Наступна поправка 26. Народний депутат Рудик, автор поправки. Будь ласка.

РУДИК С.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Шановні українці! Це перша поправка, яку я буду ставити на підтвердження, але хотів би, щоб ви зрозуміли логіку.

Коли розпочалося вечірнє пленарне засідання Верховної Ради, електронна реєстрація показала 324 народних депутати. Насправді,

я особисто на пальцях перерахував, їх на той момент було 67. Ставлячи кожну з цих поправок на підтвердження, ми чудово розуміємо, що вони не пройдуть, оскільки немає кому голосувати. Але ми змушені йти за цією процедурою з різних обставин.

Моя позиція є такою. Я буду пояснювати логіку своїх поправок для того, щоб українці розуміли, в чому суть «кота в мішку», який нам пропонується з прийняттям такого Виборчого кодексу. Насправді називатися він має «про регіональні вибори». Тому в усіх поправках ми з колегами пропонуємо вилучити слово «загальнонаціональні вибори». Оскільки має звучати так: «загальнонаціональні вибори і в одномандатних виборчих округах». Це принципова позиція абсолютної більшості депутатів-мажоритарників.

Прошу все...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися, поправка 26. Прошу визначатися, колеги.

«За» – 11.

Поправку відхилено.

Рухаємося далі.

Поправка 27. Будь ласка.

ЧЕРНЕНКО О.М. Перш ніж перейти до поправки 27, я відповім, бо поправок, які запропонував депутат Рудик і його колеги, дуже багато. Фактично є намагання поправками ввести у цю виборчу систему мажоритарну складову. Я сьогодні не оцінюю, хороша мажоритарка чи погана. Єдине, сам цей проект, його філософія, передбачає систему відкритих списків. Якщо ми в рамках цього кодексу будемо намагатися змінити виборчу систему, краще його взагалі не приймати, тому що ми отримаємо гібрид.

Або ми голосуємо за новий закон про вибори за мажоритарною системою, якщо є підтримка в залі... Я не оцінюю виборчу систему, але всі поправки, якими хочуть у цей кодекс імплементувати інші виборчі системи, просто його розбалансують. Право народних депутатів – наполягати на них.

Так, поправка 27.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися щодо поправки 27.

Колеги, у нас немає репліки на репліку, бо ми ніколи тоді не проголосуємо за цей кодекс.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Не чути).*

ГОЛОВУЮЧА. Ви виступили щодо вашої поправки. Доповідач надав інформацію.

«За» – 12.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 28. Прошу.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 28 доповнюється перелік виборів і після слова «повторними» пропонується додати слово «додатковими». Рекомендуємо відхилити... Тобто те, що ми не врахували в попередніх поправках. Чому не врахували? Тому що воно у нас тут.

Так, так, ми підтримуємо. Робоча група рекомендує підтримати поправку 28.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, прошу визначатися.

Друзі, якщо авторський колектив працював над поправками, виступає хтось один. Не може весь авторський колектив презентувати одну поправку. Я буду чергувати.

«За» – 25.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 29. Будь ласка.

ЧЕРНЕНКО О.М. У поправці 29 пропонується те ж, що і у попередній, але оскільки ми її відхилили, то давайте хоч цю підтримаємо.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, прошу визначатися. Комітет просить підтримати. Це була поправка... Ми вже її розглянули.

Так, пану Ємцю потім надамо слово. Ми вже голосуємо її і підтримуємо, а потім ви як автор отримаєте слово.

«За» – 31.

Поправку відхилено.

Будь ласка, пану Ємцю увімкніть мікрофон. Прошу.

ЄМЕЦЬ Л.О., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 221, м. Київ, політична партія «Народний фронт»)*. Дякую. Шановні колеги! Я звертаюся до тих народних депутатів, які відповідально ставляться до своїх обіцянок щодо запровадження відкритих виборчих списків і прийняття, власне, Виборчого кодексу.

Ми всі розуміємо, що те, що відбувається зараз, це тому, що більшість поправок є фейковими і направлені на те, щоб затягнути процес і завести нас у безглузде обговорення. Ми розуміємо, що наприкінці у нас буде окреме засідання комітету, де ми будемо працювати над поправками, запропонованими робочою групою. Прохання зараз обмежитися у виступах і дати змогу якомога швидше прийти до голосування саме в редакції комітету. Бо зараз голосів немає, і зрозуміло, що кожен, хто ставить на підтвердження, він просто затягує час на обговорення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ну так і ви тоді не затягуйте, шановний пане Ємець (*Оплески*). Рухаємося далі.

Поправка 30. Пане Лубінець, затягуємо чи не затягуємо? Затягуємо. Будь ласка.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 30 теж пропонується мажоритарку ввести. Тому пропоную відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Я просила автору дати слово. Будь ласка, пану Лубінцю увімкніть мікрофон.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, партія «Блок Петра Порошенка»)*. Шановні колеги! Дуже дякую, Ірино Володимирівно.

ГОЛОВУЮЧА. Тому що ми затягуємо все-таки. Будь ласка.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. На мою думку, народні депутати, коли виступають, вони користуються правом на захист своєї поправки, а не зтягають процес. Це абсолютно логічно і зрозуміло. Все-таки ми виходимо з логіки, що народні депутати, які представляють мажоритарні округи, як я – я представляю виборчий округ № 60 в Донецькій області... У нас напрацьований кодекс. Ви ж самі кажете, що у нас не вибори народних депутатів, а у нас кодекс Виборчий. Тому ми наполягаємо на тому, щоб у цьому Виборчому кодексі була збережена мажоритарна виборча система. Це наше право. Ми представляємо людей, тому користуємося своїм правом: вносимо поправки і ставимо їх на підтвердження.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначитися. Головуюча в жодному випадку не проти права народного депутата робити це. Ми з вами рухаємося далі, будь ласка. Ставимо всі поправки на розгляд, на голосування.

Це поправка 30, так. Автори – Рудик і Лубінець.

«За» – 23.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 31. Будь ласка.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 31 пропонується вилучити положення про те, що вибори є повсюдними і проводяться на всій території України. Тут, в редакції першого читання, є дублювання. Тому логічно зайве слово «повсюдними» виключити, і робоча група це пропонує.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, прошу визначитися.

«За» – 30.

Поправку відхилено.

Олександрє, чим швидше, тим краще.

Наступна.

ЧЕРНЕНКО О.М. Добре. Поправкою 32 Одарченка пропонується частину четверту статті 4 доповнити реченням: «На тимчасово окупованій території загальнонаціональні вибори не проводяться». Ми пропонуємо її відхилити. Чому? Тому що кодекс ми приймаємо на віки. Сьогодні у нас є окуповані території, завтра – немає. Ці питання

регулюються іншим законом, тому робоча група пропонує її відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 20.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 33.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 33 робоча група рекомендує відхилити з тих самих мотивів – у ній пропонується мажоритарка.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися. Так, ми вже поставили на голосування, але автор наполягає на виступі. Ми надамо пану Рудіку слово. Надамо, пане Рудик, обов'язково.

«За» – 12.

Поправку відхилено.

Будь ласка, автору поправки, пану Рудіку увімкніть мікрофон. Прошу.

РУДИК С.Я. Шановні колеги! Ми розуміємо, що за поправку голосує десь 15, 20, 30 чоловік, і вона все одно не проходить, але ми наполягаємо на логіці авторів поправок. Хтось називає їх фейковими, а я вважаю, що той, хто називає ці поправки фейковими, сам фейковий депутат, який ні чорта не робив на своєму окрузі, за 4,5 роки втратив довіру своїх виборців, а тепер хоче перескочити в список якоїсь партії, аби від неї піти не знаю яким способом. Я принципово не називаю прізвище, щоб не було права на репліку. Але просив би колег утримуватися від таких коментарів. Кожен народний депутат має право на те, щоб відстоювати свою позицію.

Я сумлінно працюю в межах виборчого округу № 198: Сміла, Смілянський район, Кам'янка, Кам'янський район і Черкаський район. Немає жодного населеного пункту, де я не був би (*Оплески*), а то і по 10 разів. Чого ми маємо за угоду якимось «чувакам», які обіцяли комусь, що вони за це будуть голосувати...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, дякуємо. Ми вже визначилися щодо цієї поправки, колеги. Рухаємося далі.

Поправка 34.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 34 також узгоджує нумерацію статей у зв'язку з поправками. Я пропоную на даному етапі її відхилити. Коли ми вже будемо перед голосуванням...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 14.

Поправку відхилено.

Поправка 35. Будь ласка.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 35 пропонується в пункті 3 частини шостої статті 4 слова «за мажоритарною системою» замінити словами «в багатомандатному виборчому окрузі». Ми її пропонуємо відхилити, не протестуючи по суті. Вона теж буде врахована пізніше. Але на даному етапі...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Пане Олександрє, якщо тут є блоки ідентичних поправок, називайте всі разом. Я їх буду по черзі ставити, щоб заощаджувати час.

Поправка 35? Будь ласка, визначаємося.

«За» – 9.

Поправку відхилено.

Будь ласка, поправка 36. Визначаємося.

ЧЕРНЕНКО О.М. Пропонуємо відхилити з тих самих мотивів.

ГОЛОВУЮЧА. Ви ж сказали, що блок. От, ви говорите, поправки 35 та 36 – ідентичні, я їх підряд ставлю, щоб заощадити час. Пане Олександрє, я благаю.

«За» – 6.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 37. Прошу визначатися щодо поправки 37. Будь ласка, пану Лубінцю надайте слово, це його поправка.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую. Мажоритарний виборчий округ № 60, Донецька область. Шановні колеги, телеглядачі та радіослухачі! От, нам всім розказують: система відкритих списків. По факту, щоб ви

розуміли, це та ж мажоритарка, тільки з прив'язкою до партії. Зараз особа може представляти людей, представляти території, єдина відмінність – вона може брати участь у виборах шляхом самовисування або висування від громадських організацій, трудових колективів. Після цього не буде такої можливості, її повинна буде висунути тільки партія. Де логіка? Людина так само буде представляти конкретну територію.

Так коли ви кажете, система відкритих списків, так ви й кажіть: «Це мажоритарна система, тільки з прив'язкою до партії». Принаймні це буде чесно, відкрито, і громадяни України почнуть у цьому розбиратися.

Тому ми наполягаємо на тому, що має залишитися система, де кандидат у народні депутати має можливість...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 8.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 38.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 38. Нею у частині сьомій статті 4 після слова «проміжні» додається слово «місцеві», тобто йдеться про проміжні місцеві вибори. Пропонується врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу визначатися.

«За» – 17.

Поправку відхилено.

Поправка 39.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 39 пропонується відхилити. Там пропонується на місцевих виборах багатомандатний виборчий округ. Відхиляємо.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 10.

Поправку відхилено.

Поправка 40.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 40 пропонується врахувати. У ній уточнюється, додається слово «місцеві» до словосполучення «перші вибори».

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися щодо поправки 40.

«За» – 20.

Поправку відхилено.

Поправка 41.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 41 робоча група рекомендує врахувати. Нею приводиться Виборчий кодекс у відповідність із Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», вона його осучаснює. Тому поправку 41 пропонується підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 23.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 42.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 42 – це поправка робочої групи. Усі поправки авторства Черненка, Сидоровича і Новак – це поправки робочої групи, тому логічно, що ми наполягаємо на тому, щоб вони були враховані.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 29.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 43.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 43 разом з поправкою 44 враховані редакційно. Тобто пропонується врахувати поправку 43, а 44-а дублюється фактично.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися щодо поправки 43 і потім – щодо поправки 44. Будь ласка.

«За» – 27.

Поправку відхилено.

Поправка 44. Прошу.
«За» – 25.
Поправку відхилено.
Наступна поправка 45.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 45 також узгоджує нумерацію, тому пропонується зараз її врахувати, але...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.
«За» – 24.
Поправку відхилено.
Наступна поправка 46.

ЧЕРНЕНКО О.М. У поправці 46 йдеться про призначення чергових виборів. Редакція першого читання нас відсилає лише до Конституції України. Поправкою рекомендується, щоб законопроект містив відсилку ще й до цього кодексу. Тому рекомендовано підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.
«За» – 23.
Поправку відхилено.
Наступна поправка 47.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 47 – редакційна, вона покращує кодекс. Пропонується замінити слово «очолює» на «здійснює». Рекомендується врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.
«За» – 27.
Поправку відхилено.
Наступна поправка 48.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 48 пропонується нова редакція частини третьої статті 5. Робоча група вважає, що недоцільно її змінювати. Тому пропозиція відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 7.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 49.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 49 так само пропонується...
А, є автори, хочуть поставити.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пані Пташник, вам слово.

ПТАШНИК В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань економічної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Я хотіла б ще раз чітко для виборців пояснити, що зараз відбувається. У нас робоча група над Виборчим кодексом працювала місяцями. Були конкретні поправки, які, власне, запропоновані робочою групою для прийняття.

Мені дуже хотілося б, щоб ми, власне, прийняли ту редакцію, яка була напрацьована робочою групою, адже над нею працювали в тому числі й експерти з виборчого права. Але зараз виникає запитання: як ми це все зробимо? Тому що у тій таблиці, яку ми маємо, навпроти кожної поправки стоїть від комітету приписка: рішення не прийнято. За поправки, рекомендовані робочою групою, наразі голосує приблизно 30 народних депутатів. Мені здається, що це була відповідальність саме Комітету з питань правової політики та правосуддя, внести адекватну редакцію, щоб зараз депутати не сиділи і не голосували щодо кожної з поправок, а, власне, проголосували за ту редакцію, яка була б правовим комітетом напрацьована.

Тому в мене виникає запитання: а що ми будемо далі з цим робити? Чи будемо по кожній поправці знову голосувати?

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

ЧЕРНЕНКО О.М. Робоча група пропонує відхилити поправку 49. І те, над чим працювала робоча група, я щойно озвучив. Від

того, прийняв би це комітет чи ні, депутатів у залі більше не стало б. Тому...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 9.

Поправку відхилено.

Слово для репліки з процедурних питань, з питань ведення сесії надається голові комітету пану Князевичу. Будь ласка.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Дякую. Оскільки вже кілька разів лунали звинувачення на адресу комітету, ще раз для стенограми хочу зазначити. Комітет не відмовляється від своїх повноважень і готовий був працювати над таблицею, яку запропонувала робоча група для підкомітету, а підкомітет готовий був запропонувати комітету. Однак, за пропозицією Погоджувальної ради Голова Верховної Ради дав доручення комітету скористатися нормою Регламенту, яка передбачає, що комітет може не визначатися щодо поправок, а передає їх на обговорення і на розсуд сесійного залу, щоб цей процес не затягувати. Саме з цих мотивів ми і скористалися цим дорученням, виконали його.

Якщо буде доручення розглянути ще раз по суті, ми готові. Ба більше, я вважаю, що ми можемо якісно зробити цю роботу. Але було прийнято рішення, що комітет може ускладнити процес, і часу немає, тому нехай це зробить сесійна зала, вона зробить це краще і більш професійно. Ми не заперечуємо. Але зараз, коли мені кажуть, що «нічого, ми так пройдемо, а потім у комітет віддамо, і нехай він щось там зробить», то так не буде, бо комітет змушений буде знову це все подивитися і дати оцінку.

Ви знаєте, мені цей законопроект, я його читаю, нагадує лист з Простоквашино...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися щодо поправки 50.

«За» – 9.

Поправку відхилено.

ЧЕРНЕНКО О.М. Робоча група пропонує відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Наступна поправка 51.

Будь ласка, пані Остріковій увімкніть мікрофон.

ОСТРІКОВА Т.Г. Шановні колеги! Поправкою 51 пропонується додати до переліку виборів: повторних, чергових, позачергових і так далі, додаткові вибори.

Але я знову-таки хочу звернутися до комітету. У чому взагалі полягає робота комітету, якщо по жодній з 4,5 тисячі поправок не прийнято рішення? А де ж тоді фаховість? Де експертиза?

Якщо працювала місяцями ця робоча група, то комітет міг би запропонувати Верховній Раді, нашому товариству визначитися і підтримати текст Виборчого кодексу в редакції, рекомендованій робочою групою. А так виходить, що комітет повністю самоусунувся. Виходить, комітет не хоче такого Виборчого кодексу, якщо він потопив його у цих 4 тисячах поправках.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я не збираюся давати зараз сесійну залу для з'ясування взаємин між депутатами і комітетом. Тому більше жодних реплік. Йдемо по поправках.

Прошу визначатися щодо поправки 51.

ЧЕРНЕНКО О.М. Робоча група пропонує врахувати її, бо там...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, прошу визначатися.

Ми ніколи так не вийдемо на остаточний варіант, якщо у нас будуть і автори, і представники робочої групи, і члени комітету, і обговорення, і звинувачення.

«За» – 27.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 52.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 52 пропонується зменшити термін підготовки до позачергових виборів. Ми вважаємо це недоцільним, тому пропонуємо відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 6.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 54.

ЧЕРНЕНКО О.М. Ні, поправка 53.

ГОЛОВУЮЧА. Ми поправку 53 щойно проголосували.

ЧЕРНЕНКО О.М. Ні, це була поправка 52.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 53.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 53 пропонується відхилити з тих самих мотивів. Вони там пропонують різні строки.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, прошу визначатися.

«За» – 8.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 54.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 54 пропонується...

ГОЛОВУЮЧА. Автор просить слово. Пані Пташник, будь ласка.

ПТАШНИК В.Ю. Шановні колеги! Ще раз хотіла би звернути увагу на процедуру. Дуже добре, коли народні депутати згадують про норми Регламенту, але ще краще, коли вони їх застосовують. Але, ви розумієте, що у нас 4,5 тисячі поправок? Якщо б комітет ухвалив рішення і одні поправки рекомендував прийняти, а інші – відхилити, то зараз ми не голосували б за кожну з поправок, і це була б шалена економія часу.

У цей час ми могли б розглядати законопроект про імпічмент, законопроект про повернення кримінальної відповідальності за незаконне збагачення, інші законопроекти. І тому я, відверто кажучи, обурююся такою ситуацією, тому що дуже хочу, щоби Виборчий кодекс нарешті був прийнятий і запрацював. Але в мене виникає запитання: як ми це зробимо, якщо зараз ми будемо розглядати кожну з 4,5 тисячі поправок, щодо кожної з них голосувати, фактично замінюючи функцію комітету, виконуючи його домашню роботу?

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися щодо поправки 54.

Маємо ту ситуацію, яку маємо, і я роблю все для того, щоб ми одну поправку проходили за 10 секунд. Якщо автори будуть брати слово щодо кожної з поправок, то ми, дійсно... Ні, немає питань, але всі одне одного звинувачують, що всі затягують, а самі беруть слово щодо своєї поправки.

«За» – 22.

Поправку відхилено.

Наступна поправка... Ні, будь ласка, друзі, але тоді не треба звинувачувати одне одного.

Поправка 55. Так чи ні просто кажіть.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 55 рекомендована робочою групою, тому логічно, що її треба врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

У нас є шанс на кожну поправку витратити по 10 секунд. Будь ласка.

«За» – 15.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 58.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 56.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 56, вибачте, друзі.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 56 робоча група пропонує відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 9.

Поправку відхилено.

Наступна поправка 57.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 57 пропонується, як обчислювати строки, коли призначати вибори і від якого дня, тому пропонується врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися щодо поправки 57.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. *(Не чути).*

ЧЕРНЕНКО О.М. Я можу пояснити. Я дам відповідь. Комітет не міг проголосувати...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу визначатися.

«За» – 26.

Поправку відхилено.

Переходимо до поправки 58. Будь ласка.

ЧЕРНЕНКО О.М. Робоча група пропонує врахувати, бо це, власне, поправка робочої групи. Пропонується проголосувати «за».

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України

СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 28.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 59.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 59 також стосується обчислення строків проведення позачергових виборів. Але пропонується відхилити, тому що ця редакція, на думку робочої групи, є неприйнятною.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу народних депутатів визначатися.

«За» – 13.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 60.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 60 також пропонується, коли не можна призначати позачергові вибори. Вона збільшує цей термін. Робоча група вважає це недоцільним, тому пропонує відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

Зараз я надам слово.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Прошу, коментар голови комітету Князевича.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Шановна пані головуюча! Шановні колеги! Є одне дуже принципове питання, яке нам треба раз і назавжди вирішити, – це строки проведення виборчих кампаній.

Строки проведення виборчих кампаній в Україні, особливо зважаючи на те, що вони у нас різні для чергових і позачергових виборів (і для народних депутатів, і для місцевих виборів, і для виборів в об'єднаних територіальних громадах), є найбільшими у світі. Ніде такої розкоші, в тому числі виділяти на це державні кошти як в Україні, держава собі дозволити не може. Можливо, Україна надзвичайно багата країна – питань немає. Але це до нас перекочувало ще з радянських часів, і досі плин часу нічого не змінює. Венеційська комісія багато разів рекомендувала Україні скоротити ці строки до розумних, а ми тут ще намагаємося їх розширити.

Тому 90 днів – це космічна кількість, 60 – ось так, з головою для призначення виборів. А сама кампанія – 50 днів. Ми бачимо, зараз 40 днів залишилося до виборів, а кампанія, по суті, ще не розпочалася.

Тому давайте ми для себе прийнемо це рішення, і потім будемо корегувати. Але це зробимо в новому виборчому законодавстві. А знову ці радянські...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка... Дякую, я почула вас (*Шум у залі*).

Так, поправка 61. Прошу до слова представника комітету.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 61 пропонується доповнити частину четверту статті 7 словами «чи довиборах». Але немає такого поняття «довибори», тому пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу голосувати.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 62.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 62 редакційна, в ній пропонується замінити слово «їх» на «їхні». Це... Ну, давайте підтримаємо...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 19.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 63.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 63 робоча група пропонує підтримати. Там йдеться про виборчі права громадян. Поправкою пропонується вилучити пункт 3 частини другої статті 8: «право брати участь у висуванні кандидатів на виборах». Якщо ми говоримо про пропорційну систему, то, власне, партії висувають кандидатів. Тому поправку 63 пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу голосувати.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 64.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 64 пропонується додати до переліку прав громадян право брати участь у передвиборній агітації, але це не зовсім право. У розділі XVI «Передвиборна агітація» це все регулюється. Тому, на нашу думку, тут це робити недоцільно. Пропозиція поправку відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу народних депутатів визначатися голосуванням.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 65.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 65 пропонується додати право громадян на участь у роботі виборчих комісій, але воно у них і так є. І окремо на цьому акцентувати увагу немає сенсу. Тому пропозиція відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу проголосувати народних депутатів.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 66.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 66 з тих самих мотивів, що й попередню, пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу проголосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Поправка 67.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 67. Пропонується замінити слово «їх» на «їхніми», тобто це редакційна поправка. Пропонується врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу проголосувати.

«За» – 22.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 68.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 68 розширює статтю 8, але оскільки в ній йдеться про те, що виборчі права громадян України здійснюються в обсязі і в порядку, передбаченими Конституцією України, доповнювати її положенням про те, що будь-які обмеження, яких немає в Конституції, забороняються, є недоцільним. Ну, вони, очевидно, і так забороняються, оскільки в Конституції ці обмеження є, тому пропонується відхилити. Ми нічого не маємо проти, але вона просто переобтяжує текст.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу проголосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 69.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 69 з тих самих мотивів, що й поправку 68 пропонується відхилити. Тому що вона обтяжує текст.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу проголосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Поправка 70.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 70 пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу проголосувати.

«За» – 3.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 71.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 71 це знову Рудик і Лубінець. При всій повазі до авторів, вони хочуть повернути мажоритарку. Тому робоча група пропонує відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу голосувати.

Автор. Прошу, народний депутате Рудик.

РУДИК С.Я. Шановні колеги! Ще раз повертаюся до логіки наших поправок, поправок депутатів, обраних в одномандатних виборчих округах. Треба залишити право на проведення не лише загальнонаціональних виборів, а й виборів у межах одномандатних виборчих округів. Нагадаю вам, товариство, що членами партій згідно з соціологією є всього-на-всього 2 відсотки громадян України. Не можу зрозуміти, чому партійна диктатура набирає стільки прихильників в їхній уяві. Лише 2 відсотки громадян є членами партій! Ви лишаєте народних депутатів можливості бути обраними від людей в межах своєї території чи регіону. Ви думаєте, це поборе корупцію? Навпаки, це дозволить контролювати державу кільком сім'ям, які стоять за спиною конкретних лідерів партійних проектів. Тому що партій у нас, на жаль, немає.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати...

ЧЕРНЕНКО О.М. Робоча група пропонує відхилити, але зал нехай визначається.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 72.

ЧЕРНЕНКО О.М. Цю поправку 72 пропонується відхилити, тому що в ній доповнюється проект словами «об'єднаної територіальної громади» там, де йдеться взагалі про територіальні громади, як об'єднані, так і ні. Наступні поправки краще це розшифровують, тому саме цю пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 73.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 73 теж редакційна. Пропонується виключити слово «кожен» перед словом «виборець». Ну, і так зрозуміло, що кожен виборець, тому можна врахувати, це зробить текст кращим.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 16.

Рішення не прийнято.

Народний депутат Бойко. Прошу.

БОЙКО О.П. Шановні колеги! Ще раз звертаю увагу, ми пройшли 74 поправки, серед яких два десятки стосуються уточнень у законодавство стосовно добровільного об'єднання громад, а це включення додаткових виборів, це перші вибори, це вибори старост, і нічого з цього не було включено, хоча робоча група пропонувала такі поправки внести.

З огляду на це текст першого читання не є прийнятним на сьогодні, він є архаїзмом. Тому ще раз звертаю увагу: поправка 74 є архіважливою, і вона якраз унормовує питання добровільного об'єднання громад і виборів у цих громадах.

Прошу підтримати.

ЧЕРНЕНКО О.М. Абсолютно підтримую Олену Бойко. Це дійсно поправка робочої групи. Вона дуже корисна, тому велике прохання...

ГОЛОВУЮЧА. Це поправка 73, так?

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 74.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 74. Прошу голосувати.

«За» – 17.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 75.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 75 дублює попередні поправки, але оскільки ми їх відхилили, то давайте хоч цю підтримаємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу голосувати.

«За» – 23.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 76.

ЧЕРНЕНКО О.М. Робоча група рекомендує відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

ЧЕРНЕНКО О.М. Наступні поправки – 77, 78, 79, 80 – редакційні. Щодо кожної потрібно голосувати, тому давайте кожну підтримаємо.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу...

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 77.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 77. Прошу, голосуємо.

«За» – 23.

Рішення не прийнято.

Поправка 78.

ЧЕРНЕНКО О.М. Так само рекомендується підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 22.

Рішення не прийнято.

Поправка 79. Прошу голосувати.

«За» – 24.

Рішення не прийнято.

Поправка 79. Прошу голосувати. Комітет підтримує.

ЧЕРНЕНКО О.М. Так, робоча група рекомендує врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 22.

Рішення не прийнято.

І поправка 80. Прошу підтримати. Прошу голосувати.

«За» – 25.

Рішення не прийнято.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 81.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 81. Хотів голова комітету... Я спочатку... Пані Олена Бойко, Руслан Князевич і потім представник комітету. Прошу.

БОЙКО О.П. Шановні колеги! Поправки 81 і 82 є дуже важливими. Прохання їх підтримати. Тому що в тексті першого читання немає права голосу на додаткових виборах. Знову-таки, це на підтримку нашої реформи децентралізації.

Ми не можемо архаїчним текстом кодексу, який ми так чекали і який опрацьовували цілий рік у робочій групі, просто не дати далі розвитку реформі децентралізації. Тому все, що стосується додаткових виборів, виборів старост, перших виборів об'єднаних територіальних громад, велике прохання підтримати. Дуже просимо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу, народний депутате Князевич.

КНЯЗЕВИЧ Р.П. Абсолютно правильно пані Олена сказала. Я просто хочу для окремих колег пояснити ситуацію. До мене щойно підходила низка колег, і вони питали: які можуть бути додаткові вибори, якщо мова йде лише про кодекс, в якому йдеться тільки про вибори народних депутатів України? Напевно, для вас це буде одкровенням, але тільки 1/5 його стосується виборів народних депутатів України. А зараз ми розглядаємо ту частину, яка стосується місцевих виборів.

Цим кодексом запроваджується нова система для місцевих виборів. Але є велика проблема: коли він писався, не було такого поняття як вибори в об'єднаних територіальних громадах і низки інших, наприклад, додаткових виборів, які в іншому законі були вже пізніше прописані.

Тому, друзі, читаймо уважно те, за що ми голосуємо. Будуть кричати: «Давай! Давай чимшвидше!». Повірте мені, це дуже складна конструкція, над якою треба дуже обережно і, мені здається, не поспішаючи працювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу, представник комітету – народний депутат Черненко.

ЧЕРНЕНКО О.М. Колеги правильно сказали. Поправка 81 приводить кодекс у відповідність із Законом України «Про добровільне об'єднання територіальних громад». Тому пропонуємо підтримати всіма силами.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 27.

Рішення не прийнято.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 82 така ж, як і поправка 81. Оскільки ми відхилили поправку 81, давайте проголосуємо за поправку 82. Бо без цього дуже погано буде.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 27.

Рішення не прийнято.

Поправка 83.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 83 – редакційна. У ній пропонується замінити слова «кримінально-виконавчої системи» на слова «виконання покарань». Це більш сучасний термін, що відповідає законодавству, тому пропонується врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 28.

Рішення не прийнято.

Поправка 84.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 84, як на мене, небезпечна. Нею позбавляються військовослужбовці, ув'язнені права голосу на місцевих виборах. Вона неконституційна, тому пропозиція відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

Зараз ми проголосуємо і я вам надам слово.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Прошу. Народний депутат Барна.

БАРНА О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 167, Тернопільська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні друзі, український народ! Олег Барна, Тернопільщина. У мене взагалі-то звернення до колег. Ми приймаємо

Виборчий кодекс для народу України чи для себе? Якщо для народу України, то треба взяти до уваги, що 99 відсотків не довіряє жодній партії, а це означає, що народ вимагає виключно чіткої, жорсткої мажоритарної системи виборів, за якої депутат має обиратися від народу, звітувати перед народом, а не перед олігархом – власником партії, відповідно до якої депутат має голосувати, виходячи із своїх переконань, а не так, як йому сказав власник партії. І саме народ має відкликати депутата, а не власник партії, якому він не догодив своїм голосуванням, що ми можемо спостерігати на прикладі певних фракцій.

Тому валимо цей кодекс, і виключно мажоритарну систему виборів повинні довести людям, народну...

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 85.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 85 розширюється перелік документів, які потрібні для отримання бюлетеня. На нашу думку, недоцільно розширюється: там є посвідчення прокурора, судді. Автори поправок пропонують, щоб це було підставою для отримання бюлетеня. Ми вважаємо, що це не потрібно. Тому пропозиція поправку 85 відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Поправка 86.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 86 також розширюється перелік документів, за якими видають бюлетень. На нашу думку, необґрунтовано. Тому пропозиція відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 87.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 87, на нашу думку, також переобтяжує документ. Тому пропозиція відхилити. Вона не несе якогось серйозного змістовного навантаження.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Поправка 88.

ЧЕРНЕНКО О.М. У поправці 88 також передбачено, що документ, який є посвідченням внутрішньо переміщеної особи може бути додатковим документом, який можна пред'явити, щоб отримати бюлетень. Пропозиція робочої групи відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 89.

ЧЕРНЕНКО О.М. У поправці 89 також йдеться про посвідчення внутрішньо переміщеної особи як додатковий документ, який можна пред'явити, щоб отримати бюлетень. Оскільки ми відхилили дві попередні, третю також пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 10.

Рішення не прийнято.

Поправка 90.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 90 редакційна. У ній з назви статті 11 «Права та можливості виборців на участь у виборчому процесі, пов'язані з правом голосу» пропонується вилучити слова «та можливості». На нашу думку, це логічно, тому пропозиція врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 15.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 91.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 91 стосується пункту 2 частини першої статті 11, де йдеться про право виборців отримувати та

поширювати інформацію, що стосується підготовки та проведення виборів без затрат власних коштів. Автор поправки Шипко пропонує додати перед словом «отримувати» слово «безоплатно». Тобто безоплатно отримувати та поширювати інформацію. Але пропонується відхилити, тому що нехай виборець сам вирішує, як він буде поширювати цю інформацію.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Поправка 92.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 92 також пропонується вилучити з редакції першого читання слова «без затрат власних коштів». Але повторюся, нехай виборець сам вирішує, як краще. Додаткових обмежень тут не потрібно. Пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 17.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 93.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 93 пропонується відхилити з тих самих мотивів, що й попередню.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Поправка 94.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 94 робоча група пропонує відхилити, оскільки в ній йдеться про право виборців отримувати достовірну інформацію стосовно кандидатів та їх діяльності. Ну, очевидно, вони і так отримують інформацію – це їхнє право, ніхто у них його не забирає. Тому вона, на нашу думку, є зайвою. Пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 12.

Рішення не прийнято.

Поправка 95.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 95 пропонується частину першу статті 12, в якій йдеться про те, що громадяни України, які є виборцями, можуть претендувати на обрання, доповнити словами «та мають повну дієздатність». На нашу думку, це певне обмеження, тому пропонуємо відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Поправка 96. Народний депутат Рудик.

ЧЕРНЕНКО О.М. Так само, це ті поправки...

ГОЛОВУЮЧА. Зачекайте, будь ласка. Народний депутат Рудик.

РУДИК С.Я. Шановні колеги! Продовжуючи логіку наших поправок, хотів би навести вам один приклад. У березні Черкаська обласна державна адміністрація не включила до переліку доріг місцевого значення, які мають бути відремонтованими за кошти Державного дорожнього фонду, ціле місто Сміла. А потім з тим же успіхом «забула» місто Кам'янка. Ми ці питання врегулювали – Сміла має 14 мільйонів на ремонт центральної вулиці Соборна, а Кам'янка від сьогоднішнього дня має дорогу в Юрчиху і дорогу з Кам'янки до Олександрівки.

Ви думаєте, хоч один «списочник» це питання порушив? У парламенті присутні вихідці з Черкаської області, вони є в усіх партіях. Не хочу називати прізвищ, але в усіх. Хоч когось, ви думаєте, це гребе? Якщо ми не скасуємо цю правку, так буде по всій країні.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу представника комітету прокоментувати.

ЧЕРНЕНКО О.М. Ми якраз пропонуємо скасувати цю поправку, тому що вона суперечить тій виборчій системі, яка пропонується кодексом.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Поправка 97.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 97 пропонується розширити частину другу статті 12, в якій йдеться про те, що не має права бути кандидатом на місцевих виборах особа, яка має судимість за вчинення корупційного злочину. Автор поправки пропонує замінити слово «корупційного» на слова «корупційного або пов'язаного з корупцією». На нашу думку, таке уточнення є суб'єктивним, тому пропонуємо залишити так, як є. Робоча група пропонує відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 98.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 98 пропонується частину другу статті 12 викласти в новій редакції: «Особа, яка має не погашену або не зняту в установленому законом порядку судимість за вчинення умисного злочину, не може бути кандидатом на будь-яких виборах». Робоча група пропонує врахувати дану поправку.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 11.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 99.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 99 також пропонується певні обмеження для кандидатів на місцевих виборах: не можна балотуватися, якщо менше 30 років, немає робочого стажу. Це, як на мене, неконституційні поправки. Тому робоча група пропонує відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Поправка 100.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 100, як і попередньою, накладаються певні обмеження для участі у місцевих і національних виборах. Ці обмеження суперечать Конституції України. Тому пропозиція відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 101.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправку 101 теж пропонується відхилити, бо там право на участь у виборах не надається особі, яка скоїла тяжкий злочин. Але в попередніх поправках вже йшлося про те, що якщо є непогашена судимість, то так чи інакше людина не може брати участь у виборах. А якщо рішення суду немає, то людина має такі ж виборчі права, як і всі інші. Тому пропозиція відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 3.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 102.

ЧЕРНЕНКО О.М. Так само пропонується відхилити з перелічених вище мотивів. Додаткові обмеження щодо участі у виборах нам не потрібні. Тому пропозиція робочої групи не підтримувати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Поправка 103.

ЧЕРНЕНКО О.М. Цією поправкою автори хочуть розширити частину третю, вказуючи, хто не може бути обмеженим у праві бути

кандидатом на виборах. Якщо в редакції першого читання йдеться про те, що право бути кандидатом на виборах не може бути обмежене за ознакою місця проживання в Україні (і це правильно), то розширювати далі за мовною, расовою, релігійною ознакою, я вважаю, недоцільно, тому що у нас немає таких обмежень, і немає прецедентів, щоб ми додатково це враховували. Тому робоча група пропонує відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Поправка 104, так?

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 104. Автор наполягає.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу. Народний депутат Рудик.

РУДИК С.Я. Шановні колеги! Якщо ми з пункту 4 статті 12 не виключимо слово «загальнонаціональних», у нас буде та ж ситуація, про яку я говорив, виступаючи з приводу попередньої поправки.

Що ми матимемо, якщо ми раптом проголосуємо за Виборчий кодекс в цій редакції? Ми отримаємо ситуацію, коли народний депутат ніколи у своєму житті не побуває у 90 відсотків населених пунктів свого регіону, тому що це, по суті, буде партійна мажоритарка в межах всієї області.

У мене на окрузі 85 населених пунктів. У деяких я був два рази, в деяких три, в деяких п'ять, а десь і по 10 разів. Тому що я фізично можу, сумлінно виконуючи свої обов'язки, це зробити. А якщо цих населених пунктів буде тисяча, то депутат ніколи не побачить 90 відсотків своїх виборців, а отже не буде знати про їх проблеми. А не знаючи про їх проблеми, він не буде їх розв'язувати.

Тому, товариство, я розумію, що в нас у залі голосів немає, але майте це на увазі, коли будете голосувати за Виборчий кодекс.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу представника комітету прокоментувати.

ЧЕРНЕНКО О.М. Як і попередні поправки з цієї серії, пропонуємо відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Поправка 105.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 105 пропонується дозволити громадянам, які тривалий час не проживають в Україні, але перебувають на консульському обліку, бути кандидатами на виборах. Це спірне питання: людина тривалий час не проживала в Україні і буде тут представляти інтереси її громадян.

Робоча група пропонує відхилити, а зал нехай визначається.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу проголосувати.

«За» – 4.

Рішення не прийнято.

Поправка 106.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 106 пропонується змінити нумерацію, але оскільки попередні поправки не були враховані, я пропоную відхилити цю поправку теж. Робоча група пропонує...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Поправка 107.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 107 також стосується нумерації. Робоча група пропонує врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 19.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 108.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 108 пропонується абсолютно нова редакція статті 12, яку ми щойно пройшли з іншими поправками.

Ми вважаємо, що редакції першого читання і тих поправок, що були подані іншими депутатами, достатньо, тому нова редакція, запропонована автором поправки, є недоцільною.

Пропозиція робочої групи відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу проголосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Поправка 109. Народний депутат Рудик.

РУДИК С.Я. Шановні колеги! Тепер уже ми перейшли до іншої частини, але теж у контексті розгляду партійної диктатури. Коли ти йдеш шляхом самовисування, тебе обирають люди: тебе висувають трудові колективи, громадські об'єднання, люди, яким ти обіцяєш зробити щось для конкретної території. Якщо у тебе забирають це право, ти мушиш йти лише в контексті 2 відсотків людей, про що я вже говорив у попередніх виступах, оскільки тільки 2 відсотки людей є членами партій. Чому?

Ви бачили проблеми, пов'язані з партійною диктатурою на останніх місцевих виборах. Окремі регіони та райони не представлені у відповідних обласних, районних та інших радах. Це неправильно.

ЧЕРНЕНКО О.М. Я дав відповідь. Якщо ви почитаете до кінця редакцію першого читання, там йдеться про висування партіями, а також у порядку, встановленому цим кодексом. Тому що на місцевих виборах, я не говорю про парламентські, на президентських виборах, виборах мерів, наприклад, або в сільські ради передбачено самовисування. Але в цьому кодексі, там, де буде йтися, власне, про цей тип виборів, це все буде вказано. І відсилка в цій статті «у порядку, встановленому цим Кодексом» є. Тому ніхто на місцевих та інших виборах не забороняє самовисування.

Тому що, якщо ми вкажемо «або шляхом самовисування», це стосуватиметься парламентських виборів, а дана система цього не передбачає.

Тому пропозиція відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Поправка 110.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 110 пропонується надати громадським організаціям, які представляють національні меншини, право висувати кандидатів. Нічого не маючи проти національних меншин, ми не можемо виділяти одні громадські організації з-поміж інших.

У нас є партії, які представляють національні меншини, вони можуть висувати кандидатів, або самовисуванці на місцевих виборах можуть бути від національних меншин. А ділити громадські організації – це недоцільно і неконституційно.

Тому пропозиція відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 9.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 111.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 111 пропонується ввести в кодекс виборчі блоки політичних партій. Автори першого читання і в робочій групі вважають, що повернення до блоків на виборах є недоцільним, тому пропозиція відхилити. Але це, знов-таки, питання політичне, тому нехай зал вирішує.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 14.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 112. Народний депутат Рудик.

РУДИК С.Я. Шановні виборці! Я ще раз пояснюю логіку сьогоднішнього засідання. Якщо вам здається, що в залі відсутні люди, тому безперспективно тут знаходитися, ви помиляєтеся. Так, більшості народних депутатів до лампочки, що зараз відбувається, але є розуміння, що поки кодекс проходить, і дійде десь аж до липня.

Поки говорять про дві дати: 9 та 11 липня, коли будуть спонукати депутатський корпус проголосувати по суті.

У даному випадку знову йдеться про право самовисування на загальнонаціональних виборах, коли мова йде про вибори народного депутата України. Я розумію те, про що сказав Олександр Черненко, що на місцевих виборах це правило залишилося. Але за ким? За сільськими головами та міськими, якщо мова йде про певну кількість населення в місті.

Але чому ми це право забираємо у народних депутатів? Чому ми змушуємо народних депутатів, точніше кандидатів, йти на поклон до королеви чи до короля, які стоять за спиною партій, і проситися? Ми хочемо йти від людей, яким будемо підзвітні!

ГОЛОВУЮЧА. Прошу прокоментувати.

ЧЕРНЕНКО О.М. Дякую.

Ну, ми... Це вічна дискусія. Повторюся, проект Виборчого кодексу і система в ньому передбачає лише відкриті регіональні виборчі списки. Не подобається така система – треба приймати інший закон. Поки що так. Тому пропозиція відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 113.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправки 113 і 114 – подібні. Редакція першого читання надає право висування кандидатів лише тим політичним партіям, які мають зареєстровані осередки не менш як у 14 адміністративно-територіальних одиницях, а в поправці 113 пропонується всім партіям, незалежно від того, мають вони осередки чи ні, надати право висувати кандидатів.

Робоча група рекомендує відхилити дані поправки, тому що у нас є багато віртуальних, диванних партій. І, власне, щоб зменшити кількість цих технічних партій, пропонується залишити частину 3 статті 13 у редакції першого читання, а поправки відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Поправка 114.

ЧЕРНЕНКО О.М. З тих самих мотивів, що і попередню, вони дублюються. Пропозиція відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Поправка 115.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 115 стосується місцевих виборів. У ній надається право висування кандидатів обласним... Місцевим організаціям вищого рівня в ради нижчого рівня.

Пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 5.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 116.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 116 теж пропонується повернути виборчі блоки політичних партій. Пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 4.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 117.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 117 пропонується внести гендерні квоти у виборчі списки. Ми не проти цього. Але ми про це будемо говорити, і врахуємо поправки, коли йтиметься про конкретні вибори і висування кандидатів. Ми вважаємо, що в цій частині кодексу ця поправка зайва. Пізніше ми до неї повернемося, а тут ми пропонуємо її відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Поправка 118.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 118 пропонується повернути виборчі блоки, тому рекомендується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 11.

Рішення не прийнято.

Поправка 119.

ЧЕРНЕНКО О.М. Так само повертає виборчі блоки. Ми вважаємо це недоцільним. Тому відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 6.

Рішення не прийнято.

Поправка 112.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 120.

ГОЛОВУЮЧА. Поправка 120, я перепрошую.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 120 пропонується розширити частину п'яту статті 14, де йдеться про рівність прав і можливостей кандидатів. Щоб не було дискримінації, в тому числі за релігійними, статевими та іншими ознаками. Вона недискримінаційна, тому робоча група пропонує її підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 20.

Рішення не прийнято.

Поправка 121.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 121 дублює поправку 120. Але оскільки ми її не прийняли, давайте проголосуємо за поправку 121.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 20.

Рішення не прийнято.

Поправка 122.

ЧЕРНЕНКО О.М. У поправці 122 так само, як і в попередніх, щоб не було дискримінації, доповнюється пункт 1 частини п'ятої статті 14 словами «інвалідності та стану здоров'я», щоб такі люди мали ті ж самі права і для них не було жодних обмежень їхніх прав.

Пропонується врахувати. Це поправка 122.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 20.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 123.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 123 так само. У нас поправки, які стосуються інвалідності, по всьому кодексу. Три автори подали однакові поправки. Тому пропонується врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 17.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 124.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 124 пропонується повернути виборчі блоки, тому рекомендація відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 11.

Рішення не прийнято.

Поправка 125.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 125 з тих самих мотивів – виборчі блоки. Пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 15.

Рішення не прийнято.

Поправка 126.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 126. Так само виборчі блоки. Пропонується відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 7.

Рішення не прийнято.

Поправка 127.

ЧЕРНЕНКО О.М. Тут йдеться про засоби масової інформації, як вони мають працювати, на яких засадах. Пропонується частину шосту статті 14 доповнити словами «з дотриманням вимог законодавства про інформацію та про засоби масової інформації, норм журналістської етики».

Нічого не маємо проти. Пропозиція врахувати.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 21.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 128.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 128 також стосується питань роботи ЗМІ. У ній пропонується доповнити частину шосту статті 14 словом «доступності». Тобто, щоб люди з обмеженими можливостями теж мали доступ до інформації: щоб у ЗМІ був і сурдопереклад, і всі інші речі.

Тому рекомендовано врахувати поправку 128 і поправку 129 також. Але голосуємо по черзі. Спочатку поправка 128.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 21.

Рішення не прийнято.

Поправка 129.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 129 дублює поправку 128. Тому «за».

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 22.

Рішення не прийнято.

Поправка 130.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 130. Так само йдеться про доступність. Ми попередню відхилили, тому за цю голосуємо, бо вона потрібна.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 24.

Рішення не прийнято.

Наступна поправка 131.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправкою 131 пропонується повернути блоки. Тому відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 12.

Рішення не прийнято.

Поправка 132.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 132. У редакції першого читання йдеться про недопущення і заборону насильства, погроз, обману, підкупу виборців. Поправкою Дерев'янка крім заборони пропонується ще й кримінальна відповідальність. Ми не проти, але ми до цього повернемося, коли будемо говорити про порушення. І це поправки до Кримінального кодексу. Тому тут пропозиція відхилити. Не тому, що ми проти цього, а тому, що не сюди.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 8.

Рішення не прийнято.

Поправка 133.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 133. У редакції першого читання йдеться про завчасне сповіщення органів місцевого самоврядування про передвиборні заходи. Поправкою пропонується розширити частину четверту статті 16 і вказати: «не пізніше як за три дні до їх проведення». Ми вважаємо, це дещо звужує можливості кандидатів. Тому пропозиція відхилити.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу голосувати.

«За» – 4.

Рішення не прийнято.

Поправка 134.

ЧЕРНЕНКО О.М. Поправка 134. У редакції першого читання йдеться про голосування військовослужбовців, і вказано, що присутність командира при голосуванні військовослужбовців не допускається. Цю фразу пропонується вилучити, тому що голосування у нас є таємним. Будь-яка присутність хоч командира, хоч когось іншого, сама по собі є злочином, тому пропонується поправку врахувати. Це робоча група.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, ставлю на голосування поправку 134. Комітет просить її підтримати, прошу проголосувати.

ЧЕРНЕНКО О.М. Робоча група.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Робоча група просить її підтримати, прошу голосувати.

«За» – 21.

ЧЕРНЕНКО О.М. Там автор Власенко, нехай він...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Усе, пане Олександрє.

«За» – 21.

Рішення не прийнято.

Колеги, хочу вам просто повідомити. Справді, ми маємо трошки нестандартну ситуацію, коли комітет рекомендував залу працювати в такому форматі. Це відбулося виключно тому, що якби комітет взявся знову йти за всіма правками після робочої групи, це зайняло б 9 місяців (*Шум у залі*).

Я прошу не кричати і прошу не... (*Шум у залі*). Я можу. Прошу заспокоїтися, і прошу, колеги... Я пояснюю вам, якою є логіка нашого розгляду. І прошу емоції зняти, колеги, бо ці емоції нам тільки перешкоджають у прийнятті Виборчого кодексу. І тому ми маємо розглянути всі поправки. Ми приймемо Виборчий кодекс, для того є всі передумови і для того є всі підстави. І сьогоднішній день це дуже яскраво продемонстрував.

Я хочу вам повідомити, сьогодні тільки до 12 години ми прийняли вісім законів у цілому, два – за основу і дві постанови – у цілому (*Оплески*). І кожен з тих законів великої ваги: про старшинський склад, ратифікацію угоди, про тимчасові слідчі комісії – надважливий закон. Український парламент працює і буде працювати. Нам просто треба не пропустити жодного елемента процедури, щоб наше рішення не могло бути піддано сумніву ні в Конституційному Суді, ні в будь-якому іншому органі. Хоч хтось у цій державі має дотримуватися закону і Конституції.

Тому, колеги, хочу вам повідомити, що зараз ми завершимо розгляд поправок. Наступна, з якої ми розпочнемо роботу у вівторок, буде поправка 135. Дуже дякую пану Олександру за доповідь.

І я, шоста година, мушу повідомити, що вечірнє пленарнє засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Завтра о 10 годині всіх запрошую до залу для продовження нашої роботи.

Дякую вам за дуже насичений, активний і дієвий сьогоднішній день.